هدية
HADIYAH

د پیغمبر صلی الله علیه وسلم
د لمانځه کیفیت

كيفية صلاة النبي صلى الله عليه وسلم

پښتو

بشتو

ليکوال

قدرمن شيخ صاحب عبد العزيز بن عبد الله بن باز

ح جمعية خدمة المحتوى الإسلامي باللغات ، ١٤٤٦هـ

بن باز ، عبدالعزيز
كيفية صلاة النبي ؟ - بشتو. / عبدالعزيز بن باز ؛ جمعية خدمة المحتوى الإسلامي باللغات - ط١. .- الرياض ، ١٤٤٦هـ
١٩ ص ؛ ..سم

رقم الإيداع: ١٤٤٦/١١٩٣٨
ردمك: ٩٧٨-٦٠٣-٨٥١٧-٥٥-٠

كيفية صلاة النبي صلى الله عليه وسلم

د پیغمبر صلى الله علیه وسلم د لمانځه کیفیت

ليکوال

قدرمن شيخ صاحب عبد العزيز بن عبد الله بن باز

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله وحده، والصلاة والسلام على عبده ورسوله نبينا محمد وآله وصحبه، أما بعد:

دا د پيغمبر صلى الله عليه وسلم د لمانځه د كيفيت بيانولو په اړه لنډې خبرې دي، چې ما غوښتل هر مسلمان؛ نارينه او ښځېنه ته يې وړاندې كړم، ترڅو يې هر لوستونكى هڅه وكړي چې د طريقې پيروي يې وكړي لكه چې فرمايي: **ژباړه:** «تاسو داسې لمونځ وكړئ لكه ما چې ګورئ لمونځ كوم»[1]. او دا دى لوستونكي ته بيانيږي:

١ - اودس بشپړوي، د الله تعالى د حكم سره سم اودس كوي لكه چې فرمايي: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ فَاغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ ...﴾ [المائدة: ٦].

ژباړه: «اې هغو كسانو چې ايمان يې راوړى! كله چې تاسو لمانځه ته پاڅيږئ، نو تاسو خپل مخونه او خپل لاسونه تر څنګلو پورې ووينځئ او پر خپلو سرونو مسح وكړئ او تر ګيټو (ښنګرو) پورې خپلې پښې ووينځئ». [المائده سورت: ٦ نمبر آيت].

او د رسول الله صلى الله عليه وسلم دا وينا: **ژباړه:** «له طهارت

(١) بخاري په (٦٠٥) شمېره روايت كړى.

(اودس) پرته لمونځ نه قبلیږي»[1].

او هغه کس ته د رسول الله صلی الله علیه وسلم وینا چې ناسم لمونځ یې کړی و: **ژباړه:** «کله چې لمانځه ته پاڅېدې نو بشپړ اودس وکړه»[2].

۲ - لمونځ کوونکی چې هر ځای کې وي قبلې یعنې کعبې شریفې ته په ټول بدن سره مخ کوي، په داسې حال کې چې په زړه کې به یې د هغه وخت د لمانځه کولو اراده کړې وي؛ هغه که فرض لمونځ وي اویا نفل، او په ژبه به نیت نه وایي؛ ځکه چې په ژبه یې ویل روا نه دي، بلکې دا یو بدعت دی او رسول الله صلی الله علیه وسلم او د هغه صحابه کرامو په ژبه نه دی ویلی، او مخې ته به ستره ږدي چې لمونځ ورته وکړي، برابره خبره ده که امام وي، یا منفرد، او قبلې ته مخ کول د لمانځه لپاره شرط دی، پرته له یو څو ښکاره مسائلو څخه چې د علماوو په کتابونو کې یې په اړه وضاحت شوی دی.

۳ - د الله اکبر په ویلو سره تحریمه تکبیر کوي، او د سجدې ځای ته ګوري.

۴ - د تکبیر پر مهال خپل لاسونه د اوږو او یا غوږونو برابر پورته

---

(۱) مسلم په (۲۲٤) شمېره روایت کړی.

(۲) بخاري په (۵۷۸۲) شمېره روایت کړی.

کوي.

٥ - لاسونه پر سینه ږدي، ښی لاس پر چپې پنجې او مړوند د پاسه، ځکه چې همداسې د رسول الله صلى الله عليه وسلم څخه ثابت شوي دي،

٦ - د استفتاح دعا ویل سنت ده، چې په لاندې ډول ده: (اللَّهُمَّ بَاعِدْ بَيْنِي وَبَيْنَ خَطَايَايَ كَمَا بَاعَدْتَ بَيْنَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ، اللَّهُمَّ نَقِّنِي مِنْ خَطَايَايَ كَما يُنَقَّى الثَّوْبُ الْأَبْيَضُ مِنَ الدَّنَسِ، اللَّهُمَّ اغْسِلْنِي مِنْ خَطَايَايَ بِالْمَاءِ وَالْبَرَدِ وَالثَّلْجِ)[1]. **ژباړه:** «اې الله زما او زما د ګناهونو تر منځه داسې لرې والی راوله لکه څرنګه دې چې ختیځ له لوېدیځ څخه لرې کړی، اې الله ما له ګناهونو څخه داسې پاک کړه لکه سپینه جامه چې له خیرو څخه پاکیږي، اې الله ما له ګناهونو څخه په اوبو، واورو او ګلۍ سره ومینځه». او که یې غوښتل نو د دې پر ځای دې ووایې: (سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، وَتَبَارَكَ اسْمُكَ، وَتَعَالَى جَدُّكَ، وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ). **ژباړه:** «اې الله! پاکي او ستاینې یوازې تالره دي او نوم دې مبارک دی، شان دې لوړ دی او له تا پرته بل معبود نشته»[2]. که چېرته یې د دې پر ځای بله د

(١) بخاري په (٧٤٤) شمېره، او مسلم په (٥٩٨) شمېره روایت کړی.

(٢) مسلم په (٣٩٩) شمېره روایت کړی.

استفتاح دعا ووېله چې د رسول الله صلى الله عليه وسلم څخه ثابته وي نو باک نه لري، خو غوره دا ده چې كله دا دعا ووايي او كله بله، ځكه همدا د پيروۍ له اړخه بشپړه طريقه ده، بيا: (أَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيْمِ). او: (بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيْمِ) وايي، او فاتحه لولي لكه چې فرمايي: ژباړه: «د هغه چا لمونځ صحيح ندی چې فاتحة الكتاب (الحمد لله) يې نه وي لوستلي»[1]، او وروسته په جهري لمونځ كې په لوړ اواز سره آمين وايي، او په خفيه لمونځونو كې يې په پټه وايي، غوره دا ده چې په ماسپښين، مازديگر او ماخوستن لمونځونو كې له فاتحې وروسته له اوساط المفصل څخه يو سورت ولولي (يعني له النبأ څخه تر الليل پورې سورتونه) او د سهار په لمونځ كې د طوالو (يعني له ق څخه تر البروج پورې سورتونو) څخه او په ماښام كې كله له طوالو څخه او كله هم له قصارو (له الضحى څخه تر الناس پورې سورتونو) څخه ولولي، تر څو پر هغو احاديثو عمل وشي چې په دې اړه راغلي دي.

٧ - د تكبير په ويلو سره دواړه لاسونه د اوږو او يا غوږونو برابر پورته كوي، بيا ركوع ته ځي، په ركوع كې خپل سر د ملا سره برابروي او دواړه لاسونو پر زنگنونو داسې ږدي چې گوتې يې سره

(١) بخاري په (٧٥٦) شمېره روايت كړې.

جلا وي او په مطمئن ډول رکوع کوي او په رکوع کې: (سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيْمِ) وايي، غوره طريقه دا ده چې درې ځلې او يا له دريو زيات يې تکرار کړي، سربيره پر دې ورته مستحب دي چې له دې سره: (سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِيْ). ژباړه: «اې زموږ ربه تا لره پاکي ده، او ټولې ستاينې تا لره دي، اې الله ما ته بخښنه وکړه»(١).

٨ - له رکوع څخه سر راپورته کوي او دواړه لاسونه د اوږو او يا غوږونو برابر پورته کوي او وايي: (سَمِعَ اللهُ لِمَنْ حَمِدَهُ). ژباړه: «الله د ثنا ويونکي غږ واوريده». که چيرته امام او يوازې لمونځ کوونکی و، او د ودريدو پر مهال وايي: (رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ مِلْءَ السَّمَاوَاتِ، وَمِلْءَ الأَرْضِ، وَمِلْءَ مَا بَيْنَهُمَا، وَمِلْءَ مَا شِئْتَ مِنْ شَيْءٍ بَعْدُ)(٢). ژباړه: «ای ربه! ټولې ستاينې ستا لپاره دي، ډېرې پاکې او مبارکې ستاينې، د آسمانونو او ځمکې او د هغو تر منځ د مخلوقاتو د ډکوالي په اندازه، او په اندازه د ډکوالي د هغو شيانو چې تا وروسته غوښتي دي». خو که چيرته مقتدي و، نو د راپورته کېدو

---

(١) بخاري په (٨١٧) شمېره، او مسلم په (٤٨٤) شمېره روايت کړی.

(٢) مسلم په (٤٧٧) شمېره روايت کړی.

پر مهال: (رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ)، تر اخره پورې وايي لکه څنګه چې مخکې تېر شو، او کولی شي هر يو؛ امام، مقتدي او يا يوازې لمونځ کوونکی لاندې الفاظ ورزيات کړي: (أَهْلَ الثَّنَاءِ وَالْمَجْدِ أَحَقُّ مَا قَالَ الْعَبْدُ، وَكُلُّنَا لَكَ عَبْدٌ، لَا مَانِعَ لِمَا أَعْطَيْتَ، وَلَا مُعْطِيَ لِمَا مَنَعْتَ، وَلَا يَنْفَعُ ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الْجَدُّ)[1]. **ژباړه:** «د ثنا او صفت ويونکي باور لري په هغه څه چې بنده دې - وړاندې وويل- او مونږ ټول دې بندګان يو، منع کوونکی نشته هغه څه لره چې ته يې ورکوې، او ورکوونکی نشته هغه څه لره چې ته يې منعه کوې، او هيڅ شان او شوکت والا ستا په وړاندې بل شان او شوکت والا ته ګټه نشي رسولی». نو دا (دعا) ښه ده او ثابته ده.

او د هر يو لپاره مستحب دي چې له رکوع وروسته هم لاسونه پر سينه کېږدي لکه څنګه يې چې مخکې اېښودلي وو، ځکه داسې څه له رسول الله صلی الله علیه وسلم څخه د وائل بن حجر او سهل بن سعد رضي الله عنهما له حديث څخه ثابت دي.

٩ - په تکبير ويلو سره سجدې ته ځي، داسې چې که يې کولی شول نو زنګنونه به له لاسونو مخکې لګوي، خو که ورته سخته وه نو

(١) بخاري په (٧١١) شمېره، او مسلم په (٥٩٨) شمېره روايت کړی.

کولی شي لاسونه له زنګنونو مخکې ولګوي او د پښو ګوتې به یې قبلې لور ته تاوې کړې وي، د لاسونو ګوتې به یې هم قبلې لور ته غځولې وي او په اوو اندامونو به سجده کوي چې عبارت دي له: تندی سره له پوزې، داوړه لاسونه، دواړه زنګنونه او د دواړو پښو د ګوتو تلي، او په سجده کې به: (سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى) وايي، سنت طریقه دا ده چې درې او یا له دریو څخه یې زیات ځلې تکرار کړي، سربیره پر دې ورته مستحب دي چې ووايي: (سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ، رَبَّنَا وَبِحَمْدِكَ، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي) **ژباړه:** «پاکي ده تالره ای ربه، ته منزه او پاک یې، او ټولې ستاینې تا لره دي، اې الله ما ته بخښنه وکړه». او زیاته دعا دې کوي، دلیل یې د رسول الله صلى الله علیه وسلم قول دی چې فرمايي: (أَمَّا الرُّكُوعُ فَعَظِّمُوا فِيهِ الرَّبَّ، وَأَمَّا السُّجُودُ فَاجْتَهِدُوا فِيْ الدُّعَاءِ؛ فَقَمِنٌ أَنْ يُسْتَجَابَ لَكُمْ)(١). **ژباړه:** «هر چې رکوع ده په هغې کې د الله رب العزت لویي بیانوئ، او په سجده کې په دعاء کې ښه کوښښ کوئ او دا ډېره وړ ده چې هغه دعا مو قبوله شي».

او د خپل رب څخه د دنیا او آخرت د خیر سوال کوي، برابره خبره ده که لمونځ فرض، یا نفل وي، او د سجدې پر مهال به لاسونه

(١) مسلم په (٤٧٩) شمېره روایت کړی.

له تشو، خېټه له ورنونو، ورنونه له پنډیو لرې ساتي، او د رسول الله صلی الله علیه وسلم د وینا سره سم به ځنګلي له ځمکې څخه پورته کوي لکه چې فرمايي: ژباړه: «په سجده کې برابر اوسئ، او ستاسو څخه دې یو تن د سپي په څېر خپلې ځنګلې نه غوړوي»[1].

۱۰ - د تکبیر په ویلو سره له سجدې سر راپورته کوي، چپه پښه غوړوي او پرې کیني او ښۍ پښه دروي، دواړه لاسونه پر ورنونو او زنګنونو ږدي. او : (رَبِّ اغْفِرْ لِيْ وَارْحَمْنِيْ وَاهْدِنِيْ وَارْزُقْنِيْ وَعَافِنِيْ وَاجْبُرْنِيْ)[2]. وايي: یعنې: «ای زما ربه! ماته ښښنه وکړه، پر ما رحم وکړه، ماته لارښوونه وکړه، روزي راکړه، له هرې بلا مې وژغوره او نېمګړتیا مې رفع کړه». او په ناسته کې مطمئن کیني (داسې چې هر غړی خپل ځای ته ورسیږي).

۱۱ - د تکبیر په ویلو سره دویمه سجده کوي او هر هغه څه یې چې په لومړۍ سجده کې کړي دي پدې کې یې هم کوي.

۱۲ - د تکبیر په ویلو سره سر راپورته کوي، لنډه ناسته کوي لکه د دوو سجدو په مینځ کې چې دې ته د استراحت جلسه وايي او دا

---

(۱) بخاري په (۷۸۸) شمېره، او مسلم په (٤۹۳) شمېره روایت کړې.

(۲) ترمذي په (۲۸٤) شمېره، او أبو داود په (۸۵۰) شمېره، او ابن ماجه په (۸۹۸) شمېره روایت کړې دی.

ناسته مستحب ده، او كه چېرته يې پرېښوده نو څه خبره نشته، او پدې ناسته كې هيڅ ذكر او يا دعا نشته، بيا دويم ركعت ته د زنگنونو په نيولو سره پورته كيږي؛ البته كه يې كولى شول او كه ورته سخته وه كولى شي پر ځمكه لاسونه ولگوي، بيا فاتحه او ورپسې له قرآن كريم څخه يو آسان سورت لولي، بيا هغه څه كوي چې په لومړي ركعت كې يې كړي دي.

۱۳ - كه چيرته لمونځ دوه ركعتي و لكه: د سهار، جمعې او اخترونو لمونځونه، نو له دويمې سجدې وروسته به داسې كيني چې ښى پښه ودروي او چپه وغوړوي، ښى لاس پر ښي ورون كيږدي، د لاس ټولې گوتې دې بندې كړي پرته له مسواكۍ څخه چې په هغې سره به د الله تعالى يووالي ته اشاره كوي، او كه داسې يې وكړل چې د ښي لاس كچې او ورپسې گوتې بندې كړي او غټه گوته له منځۍ گوتې سره حلقه كړي او په مسواكۍ سره اشاره وكړي نو ښه ده، ځكه دا دواړه طريقې له رسول الله صلى الله عليه وسلم څخه ثابتې دي، او غوره دا ده چې كله دا طريقه او كله بله عملي كړي، او چپ لاس به پر چپ ورون او چپ زنگون ږدي، او په دې ناسته كې به تشهد وايي چې په لاندې ډول دى: (التَّحِيَّاتُ للهِ والصَّلَوَاتُ والطَّيِّباتُ، السَّلامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللهِ وَبرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللهِ الصَّالِحِيْنَ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ

مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُوْلُهُ)[1]. **ژباړه:** «ټول ژبني، بدني، او مالي عبادتونه الله جل جلاله لره دي، سلام او د الله رحمتونه او برکتونه دې وي پر تا اې پيغمبره، سلام دې وي پر مونږ او د الله پر نيکو بنده ګانو، ګواهي ورکوم چې له الله تعالی پرته بل هېڅوک د عبادت وړ نشته او ګواهي ورکوم چې محمد صلی الله عليه وسلم د الله بنده او رسول دی». بيا وايي: (اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ، وبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا بَارَكْتَ عَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ)[2]. **ژباړه:** «يا الله! پر محمد صلی الله عليه وسلم او د هغه پرکورنۍ رحمت و اوروه، لکه پر ابراهيم عليه السلام او د هغه پرکورنۍ دې چې ورولی و، بېشکه ته ستايل شوی او لوی يې، يا الله! پر محمد صلی الله عليه وسلم او د هغه پر کورنۍ برکتونه و اوروه، لکه پر ابراهيم عليه السلام او د هغه پرکورنۍ دې چې ورولی و، بېشکه ته ستايل شوی او لوی يې». او په الله تعالی به له څلورو شيانو څخه پناه غواړي، نو وايي به: (اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوْذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ جَهَنَّمَ، وَمِنْ عَذَابِ

(۱) بخاري په (۸۳۱) شمېره، او مسلم په (٤٠٢) شمېره روايت کړی دی.

(۲) بخاري په (۳۳۷۰) شمېره، او مسلم په (٤٠٦) شمېره روايت کړی دی.

الْقَبْرِ، وَمِنْ فِتْنَةِ الْمَحْيَا وَالْمَمَاتِ، وَمِنْ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ الدَّجَّالِ»[1].

ژباړه: «ای الله زه پر تا پناه نيسم د جهنم له عذابه، د قبر له عذابه، د ژوند او مرگ له فتنې او د مسيح دجال له فتنې څخه»، بيا يې چې د دنيا او آخرت له ښېگڼو هر څه غوښتل هغه دعا دې وکړي او که د خپل مور او پلار يا نورو مسلمانانو لپاره يې دعا کوله نو باک نه لري، -برابره خبره ده که دا لمونځ فرض او يا نفل وي- د هغه څه پر بنسټ چې رسول الله صلى الله عليه وسلم د ابن مسعود رضي الله عنه په حديث کې فرمايلي، کله يې چې هغه ته تشهد ورښود (نو ورته يې وويل چې) بيا يې چې هره دعا خوښه وه هغه دې وغواړي. **ژباړه:** «بيا به له دعا څخه هغه غوره کوي چې ورته ښه ښکاري»[2]. او په بل عبارت: **ژباړه:** «بيا چې هر څه غواړي هغه دې وغواړي»[3].

او دا د دنيا او آخرت ټولو ښېگڼو ته شامليږي.

بيا ښي او چپ لور ته د (السَّلامُ عَلَيْكُم ورَحْمَةَ اللهِ، السَّلام عَلَيْكُم ورَحمَةُ اللهِ)، په ويلو سره سلام گرځوي.

۱۴ - نو که چېرته لمونځ درې رکعتي و لکه د ماښام لمونځ، او يا

(۱) بخاري په (۱۳۱۱) شمېره، او مسلم په (۵۸۸) شمېره روايت کړی.

(۲) نسائي په (۱۲۹۸) شمېره روايت کړی.

(۳) مسلم په (٤٠٢) شمېره روايت کړی.

څلور رکعتي و لکه د ماسپښین، مازدیګر او ماخوستن لمونځونه نو مخکی ذکر شوی تشهد؛ پر پیغمبر صلی الله علیه وسلم له درود سره یو ځای وایي، بیا د زنګنونو په مرسته دریږي، دواړه لاسونه د اوږو او یا غوږونو برابر پورته کوي او (اللهُ أَكْبَرُ) وایي او دواړه لاسونه پر سینې د پاسه ږدي لکه څنګه چې مخکې یادونه وشوه، او یوازې فاتحه لولي او که څینې وختونه یې د ماسپښین په دریم او څلورم رکعت کې له فاتحې څخه زیات څه وویل، باک نه لري، ځکه په اړه یې له پیغمبر صلی الله علیه وسلم څخه د ابو سعید رضي الله عنه په حدیث کې راغلي چې بیا په مانښام کې له دریم او په ماسپښین، مازدیګر او ماخوستن کې له څلورم رکعت نه وروسته تشهد وایي لکه څنګه چې په دوه رکعتي لمونځ کې یادونه وشوه، بیا ښي او چپ لور ته سلام ګرځوي، درې ځلې (أَسْتَغْفِرُ اللهَ) وایي او بیا وایي: (اللهُمَّ أَنْتَ السَّلاَمُ وَمِنْكَ السَّلاَمُ تَبَارَكْتَ يَا ذَا الْجَلاَلِ وَالإِكْرَامِ)(١).

ژباړه: «اې الله، ته سلام یې، او ستا له طرفه سلامتیا ده، ته برکت ورکوونکی والا ذات یې، اې د عظمت او عزت خاونده». نو که چیرته امام و، خلکو ته له مخ ورګرځولو وړاندې به ووايي: (لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ،

---

(١) مسلم په(٥٩١) شمېره روایت کړی.

اللَّهُمَّ لَا مَانِعَ لِمَا أَعْطَيْتَ، وَلَا مُعْطِيَ لِمَا مَنَعْتَ، وَلَا يَنْفَعُ ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الْجَدُّ، لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللهِ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ، وَلَا نَعْبُدُ إِلَّا إِيَّاهُ، لَهُ النِّعْمَةُ وَلَهُ الْفَضْلُ، وَلَهُ الثَّنَاءُ الْحَسَنُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ مُخْلِصِيْنَ لَهُ الدِّيْنَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُوْنَ)[۱]. ژباړه: «له الله پرته بل معبود نشته، یوازې، بې شریکه دی، هغه لره پاچاهي ده او هغه لره ستاینه ده او هغه پر هر څه قادر دی، له ګناه څخه ګرځېدل نشته او د نیکو کارونو توفیق نشته مګر د الله په مرسته، ای الله! هر څه چې ورکوې څوک یې مخه نشي نیولی، او هر څه چې له چا څخه منع کوې څوک یې نشي ورکولی، فایده نه شي ورکولای خاوند د شرافت او مرتبې ته ستا د عذاب په مقابل کې شرافت او مرتبه د هغه. له الله پرته بل هېڅ معبود نشته، او مونږ له هغه پرته د بل هېچا عبادت نه کوو، هغه لره لورینې دي او هغه لره فضل دی، او د هغه لپاره ښه ستاینه ده، له الله پرته بل هېڅ معبود نشته، (مونږ) هغه ته په عبادت کې اخلاص کوونکي یو، که څه هم کافران (زمونږ دا کړنه) بده مني».
درې دیرش ځلې (سُبْحَانَ اللّهِ)، درې دیرش ځلې (الْحَمْدُ للهِ) او درې دیرش ځلې (اللهُ أَكْبَرُ) وایې او د سلو د پوره کولو لپاره: (لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيْكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ

---

(۱) مسلم په (٤٠٢) شمېره روایت کړی.

قَدِيْرٌ)، وايي، او د هر لمانځه پسې (آيَةُ الكُرْسِي)، ﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ۝١﴾ [الإخلاص: ١]، ﴿قُلْ أَعُوْذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ۝١﴾ [الفلق: ١] او ﴿قُلْ أَعُوْذُ بِرَبِّ النَّاسِ ۝١﴾ [الناس: ١] وايي، د پيغمبر صلی الله عليه وسلم د حديث مطابق د سهار او ماښام لمونځونو پسې د دې سورتونو درې ځلې تکرارول مستحب دي، او دا اذکار ټول سنت دي، فرض نه دي.

او د هر مسلمان؛ نارينه او ښځينه لپاره مشروع دي چې د ماسپښين د لمانځه نه مخکې څلور رکعته او وروسته ترې دوه رکعته، د ماښام د لمانځه پسې دوه رکعته، د ماخوستن د لمانځه پسې دوه رکعته او د سهار د لمانځه نه مخکې دوه رکعته لمونځ وکړي چې دا ټول دولس رکعته کيږي، او دې رکعتونو ته رواتب ويل کيږي، ځکه چې رسول الله صلی الله عليه وسلم به چې کله مقيم و نو تل به يې کول، خو په سفر کې به يې د سهار له سنتو او وترو پرته نور پريښودل، ځکه چې رسول الله صلی الله عليه وسلم به د سهار سنت او وتر دواړه د اقامت او سفر دواړو حالتونو کې کول، او غوره دا ده چې رواتب لمونځونه او وتر په کور کې وشي، خو که په جوماتِ کې يې وکړل باک نه لري، دليل يې د رسول الله صلی الله عليه وسلم حديث دی چې فرمايي: ژباړه: «د سړي لپاره غوره لمونځ هغه دی

چې هغه يې په کور کې کوي پرته د فرضي لمونځونو څخه»[1]. او دې رکعتونو ته پاملرنه جنت ته د داخليدو له اسبابو څخه دي، لكه څنگه چې رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمايلي: ژباړه: «چا چې په شپه او ورځ کې دولس رکعته نفل لمونځ ادا کړ، الله تعالى به ورته په جنت کې کور جوړ کړي»[2]. او كه چيرته يې څلور له مازديگر نه مخکې، دوه له مابنام نه مخکې او دوه له ماخوستن څخه مخکې وکړل نو ښه ده؛ ځكه له رسول الله صلى الله عليه وسلم څخه پدې اړه حديث ثابت دی، او كه يې له ماسپښين څخه وروسته څلور او مخکې ترې څلور وكړل نو ښه ده، دليل يې د رسول الله صلى الله عليه وسلم دا قول دی: ژباړه: «څوک چې له ماسپښين نه مخکې څلور رکعته او له ماسپښين نه وروسته څلور رکعته لمانځه ته پاملرنه وکړي، الله تعالى به يې په اور حرام کړي»[3]. معنا دا چې له ماسپښين نه وروسته په راتبه سنتو دوه رکعته ورزياتوي؛ ځكه چې راتبه سنت ترې څلور مخکې او دوه وروسته دي. نو كله چې وروسته ترې دوه ورزيات کړي نو د ام حبيبي رضي الله عنها په حديث کې

(۱) مسلم په (۷۲۸) شمېره روايت کړی.

(۲) بخاري په (٦٨٦٠) شمېره روايت کړی.

(۳) أحمد په (۲۵٥٤۷) شمېره، او ترمذي په (۳۹۳) شمېره، او أبو داود په (۱۰۷۷) شمېره روايت کړی.

یاد شمېر تر لاسه کیږي. الله تعالی توفیق ورکوونکی دی، وصلی اللّه وسلم على نبينا محمد بن عبد الله وعلى آله وأصحابه وأتباعه بإحسان إلى يوم الدين،،،

هدية
HADIYAH

موسوعة ضيوف الرحمن

مواد منتقاة للحجاج والمعتمرين و الزوار بلغات العالم

978-603-8517-55-0